
Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Факультет іноземної філології
та соціальних комунікацій
Кафедра журналістики та філології

Ministry of Education of Ukraine
Sumy State University
Faculty of Foreign Philology
and Social Communications
Department of Journalism and Philology

XII

ЖУРНАЛІСТСЬКА ОСВІТА В УКРАЇНІ: СВІТОВІ ПРОФЕСІЙНІ СТАНДАРТИ

ДВАНАДЦЯТА МІЖНАРОДНА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ

JOURNALISM EDUCATION IN UKRINE: WORLD-PROFESSIONAL STANDARDS

THE XIIth INTERNATIONAL
SCIENTIFIC CONFERENCE

Суми, 8–9 червня 2016
Sumy, 8–9 June 2016

вання, яке не привертає уваги. Як відомо, «День» славиться своїми аналітичними публікаціями, належить до якісних видань, можливо тому, як якісні видання, використовує мало зображень, акцентуючи на тексті.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Березин В. М. Фотожурналистика : учеб. пос. / В. М. Березин. — М. : РУДН, 2009. – 159 с.
2. Черняков Б. І. Фотографія в журналістиці. – К. : КНУ ім. Т. Г. Шевченка, 1999. – 59 с.

ФОТОІЛЮСТРУВАННЯ КОНТЕНТУ В ГАЗЕТІ «ДЕНЬ»

Людмила Дудченко

к. н. із соц. ком., ст. викладач, СумДУ

Алла Сорока,

студентка 1 курсу СумДУ, МДм-51

У статті зроблена спроба визначити особливості функціонування фотографії у газеті «День» за вересень 2015 року.

Ключові слова: газета, візуальний контент, функціонування.

CONTENT PHOTOGRAPHIC ILLUSTRATION IN THE NEWSPAPER “DAY”

Lyudmila Dudchenko,

Senior Lecturer, PhD for Social Communication, Sumy State University

Alla Soroka,

1st year student, MDm-51

In the article the attempt has been made to define the peculiarities of the pictures in the newspaper “Day” dated on September 2015.

Keywords: newspaper, visual content, functioning.

Проблема фотоілюстрування газетних матеріалів є важливим чинником ефективності медіа. Зовнішнє оформлення слугує засобом привертання уваги. Перше, що бачить потенційний читач – це її загальний дизайн. Дизайн складається з багатьох елементів: кількість колонок на сторінці, формат заголовків, використання кольору, розміщення та кількість візуальних елементів. Зазвичай фотографії у газеті є одним з ключових елементів дизайну, отже, вони допомагають привернути увагу покупців.

У кожного жанру фотографії за традицією є своє місце в газеті; це стосується як фотографій, так і текстового матеріалу, який вони ілюструють; існують ніби неписані правила, які в газеті знають всі – редактор, фотограф і читач. «Це означає у фотографії є ніби наперед відведена їй роль по відношенню до тем відповідних текстів і до читача» [1, с. 511]. Кожна фотографія є частиною сторінки, тому вона повинна гармонійно розташовуватися з іншими елементами. Кожна сторінка складається з багатьох елементів: текст, розділений на колонки, фотографії, інфографіка, малюнки, заголовки тощо. Усі ці елементи не можуть хаотично розташовуватися на шпальті. Вони всі пов'язані між собою. Їхнє взаємне розташування на сторінці має бути таким, щоб читачу було максимально просто зрозуміти, де починається кожна стаття, до якої статті належить зображення і заголовок.

Мета дослідження: визначити особливості функціонування фотографії в газеті «День».

Предметом дослідження є візуальний контент газети «День».

Предметом – фотографія у газетних виданнях в газеті «День».

Для аналізу було відібрано газету «День» за вересень 2015 рік. Загальноукраїнська щоденна суспільно-політична газета «День» виходить 5 разів на тиждень, крім неділі і понеділка. Наклад газети 62 500 примірників. У вівторок, середу, четвер, суботу виходить у форматі А2 на 8 шпальтах; у п'ятницю виходить у форматі А3 на 24 шпальтах. Розповсюджується по всій території України. Виходить українською, російською, англійською мовами. Позиціонує себе, як «абсолютно не «жовта». Видається з вересня 1996 року.

Розглянувши досліджуваний матеріал, ми виокремили такі типи фотографій.

Портрет. Цей вид фотографії зустрічається у газеті найчастіше. Портретні фотографії можна поділити на дві групи: портрети відомих (впізнаваних) людей і портрети, які представляють нові для аудиторії обличчя. Зрозуміло, переслідується мета показати читачам людину, про яку йдеться в статті і яку більшість читачів, не знає, тобто візуально представити нового персонажа. Ці фотографії, зазвичай, або просто містять зображення героя, або героя в дії, за роботою. У цьому випадку зображений не лише персонаж, а й ситуацію, про яку йдеться в матеріалі (це може бути, наприклад, художник зі своїми картинами або працівник під час роботи). Найчастіше такі фотографії супроводжують інтерв'ю та коментарі експертів. Щодо портретів відомих людей (політики, зірки шоу-бізнесу тощо), то самі по собі зображення цих людей не є цікавими, адже їхні обличчя і так добре відомі, немає сенсу їх знову і знову показувати аудиторії. Проте таких фотографій в українських газетах дуже багато. Новини в політиці найчастіше супроводжуються фотографіями ключових дійових осіб – президентів, прем'єр-міністрів, інших посадовців. На нашу думку, ці фотографії не є цікавими, тому що вони не містять ніякої інформації. Єдина їхня функція – це привернути увагу читача: розгорнувши сторінку, він зрозуміє, що в газеті є матеріал про відому особу. Усвідомлюючи це, дизайнери намагаються розмістити провокативні фотографії. Такі фотографії, без сумніву, викликають цікавість. Як пише Патрісія Холланд, «фоторепортер ...цілком може вдовольнити якою-небудь наперед запланованою зустріччю з політиком, але частіше йому треба щось неординарне, що глибше розкриває образ»[1, с.511].

Захищати лемків

Репортаж – це фото з місця події, яке «розповідає» подробиці того, що відбулося. Репортажні фотографії дуже поширені у друкованих виданнях. Це зображення мітингів, демонстрацій, стихійних лих, фото з місця аварій, злочинів тощо. Ці фотографії можна назвати «новинними», вони завжди ілюструють подію, тобто те, що відбулося. Їхня основна функція – візуально прокоментувати те, про що йдеться в публікаціях. Фото додає переконливості, підтверджує справжність події. Такі фотографії викликають особливий інтерес читачів. Крім того, ці фотографії, здебільшого яскраві і промовисті, містять багато інформації й здатні викликати емоції в читача. На фотографіях цього типу є рух, що робить їх цікавими і динамічними. Слід зазначити, коли йдеться про міжнародні події, то українські видання користуються послугами закордонних фотоагентств. Якщо ж йдеться про події в Україні, то зображення отримують і від власних фотокореспондентів, і українських фотоагенцій.

Пейзажні фото в класичному розумінні, як зображення природи, практично не зустрічаються у сучасних газетних виданнях. Проте звичними стали фотографії міських пейзажів. Це можуть бути вулиці міста, архітектура, затори на дорогах, транспорт. Основна функція таких зображень – ілюстрація тексту. Наприклад, коли розповідається про нові архітектурні споруди, друкують фотографії, для того щоб читач повірив і побачив, як саме вони виглядають. Тобто, фото є доказом, що ця проблема справді існує. Через те, що такі фотографії зустрічаються дуже часто, вони перестають бути цікавими, бо здебільшого схожі між собою й легко замінюються.

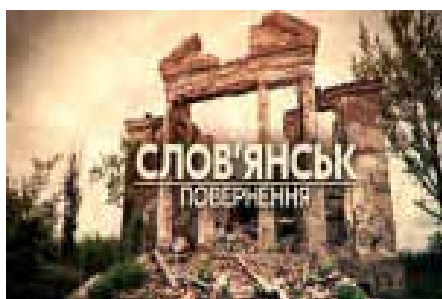

Фото об'єкта – це зображення одного чи групи предметів, коли головним завданням є показати сам предмет. Це можуть бути фото товарів, про які йдеться, цікавих речей, які читач раніше не бачив. Тобто це фотографії, де зображений сам предмет без прив'язки до місця і часу. Це є вид ілюстративних зображень, які самі по собі не можуть «розповідати» читачеві історію; зрозуміти, чому саме цей предмет тут зображений і чим він має бути цікавим, найчастіше можна зрозуміти лише з журналістського матеріалу. Цей жанр фотографії популярний у сучасних виданнях.

У Києві пам'ятник Хмельницькому... «оживе»

Ірландія запрошує на фестиваль устриць

Художнє фото. Зрозуміло, фотографії в пресі є документальними, водночас трапляються зображення, які не можна віднести до документалістики, в силу того, що вони не відображають якусь подію чи факт, які відбулися. На думку Патрісії Холланд, документальність у фотографії обов'язкова тоді, коли йдеться про актуальну подію інформацію. Водночас знімок, зміст якого не пов'язаний з конкретними подіями і який не претендує на актуальність, «нерідко потребує художньо-зображальних достоїнств, здатних не лише підкреслити, посилити зміст, але і стати органічним елементом самого змісту». [1, с. 516] Зазвичай, такі фотографії цікаві тим, що зняті під несподіваним кутом, коли обрано цікавий ракурс, цікавим може бути поєднання об'єктів на знімку. Головним у цьому випадку є не показ об'єкту, а його якісне й цікаве зображення.

Базовий комплекс свого піанізму я успадкувала від української фортепіанної школи

Приборкання норвливої» – 200-та вистава!

Кадри з фільмів, фотографії картин. Ці зображення становлять окрему групу. Їхній зміст фактично не визначається задумом і майстерністю фотографа, а вже є готовим, видання просто переносить їх на свою сторінку. Ці зображення виконують ілюстративну функцію. За основу нашої класифікації ми взяли об'єкт зйомки. На нашу думку, те, що зображено на фотографії є найважливішим для читача. Фотографії, що репрезентують одну тему, дослідники називають по-різному: фотосерія, фоторепортаж, документальне фото тощо. По-перше, таке визначення робиться на основі кількості фотографій, а не об'єкту зйомки. По-друге, така серія фотографій може складатися з фото, що належать до різних жанрів. По-третє, такі фото рідко зустрічаються в сучасних газетних виданнях, насамперед, через брак площі, а також через те, що їх створення вимагає багато часу і майстерності: не кожен набір фотографій можна назвати фотосерією.

Хроніка Великої Війни

Біля витоків ОУН

Олексій Колосов пропонує виділяти три ознаки журналістських фотографій: документальність, достовірність, інформативність.

Документальна журналістська фотографія – це отримане за допомогою фотоапарата зображення реальних героїв і подій, не організованих фотожурналістом (автором знімка), збережене в архіві чи опубліковане без будь-яких фактичних змін після зйомки (із застосуванням сучасних комп'ютерних технологій) компонування кадру і композиції, які фальсифікують чи спотворюють хід, сенс і зміст події і роль кожного учасника, який опинився в кадрі [2]. Таким чином, журналістська фотографії – це правдиве відображення реальної події. Фотограф не повинен змінювати зображення за допомогою комп'ютерних технологій. Сучасні цифрові технології дають величезні можливості для «удосконалення фотографій». Фотограф, дизайнер можуть цифровими засобами настільки змінити фотографію, зроблену в реальних умовах, що вона набуде нового змісту. У таких випадках варто покладатися лише на професійність фотографа. Адже професіонал у результаті відбере ті фотографії, які справді відображають суть події, про яку він хоче розказати своїми зображеннями.

Три міфи про Україну

Кожна фотографія, як і будь-яка журналістська робота, має автора тобто, мусить бути підписана. Українські видання не завжди дотримуються цього правила. На сторінках газет з'являються фотографії, біля яких не вказано автора чи їхнє джерело.

Кожна газета має свою редакційну політику, яка проявляється у відборі матеріалу, кількістю ілюстрацій способі його подачі, способом їх розміщення. Газета «День» розміщує небагато фотографій. Водночас вона організовує фотовиставки. Серед фотографій у цій газеті найчастіше зустрічаються портрети. Деякі з них справді є цікавими і оригінальними, але багато також «паспортних» фото, які слугують тільки для представлення героя.

Отже, фотоілюстрації газети організовують увесь матеріал, структурують його, щоб читачу було легше зорієнтуватися в контенті видання, а також виділяють якийсь матеріал, роблять акцент на чомусь. Крім того, фотографії несуть й змістове наповнення. Як бачимо, у сучасних виданнях вони можуть бути не просто ілюстрацією до статті, а містити додаткове повідомлення, сказати те, чого немає в журналістському матеріалі, або виконати функцію самостійного повідомлення.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Произведение искусства в эпоху его технической воспроизводимости. – С З. Холланд П. Фотожурналистика. «Прямое обращение к взгляду?». Фотография и пресса // Медиа. Введение: Учебник для студентов вузов, обучающихся по гуманитарно-социальным специальностям и 63 специальностям «Связи с общественностью» и «Реклама» / Под ред. А. Бриггза, П. Кобли; Пер с англ. Ю. В. Никуличева – М., 2005. – С. 510- 522.
2. Колосов А. Новый взгляд на жанры фотожурналистики // Relga. Научно-культурологический журнал. – 2007. №8 (153) // www.relga.ru.
3. Шевченко В. Е. Элементы оформления современного газетного издания // Научные записки Института журналистики. – 2000. – Т. 1. – С. 88-95
4. Тертычный А.А. Жанры периодической печати : учеб. пособие / А.А. Тертычный. – 2-е изд., испр. и доп. – М. : Аспект-пресс, 2002. – 319 с.
5. Жарковский Д. Фотография – новый вид искусства. // Субъектив. – 1995. № 1 // www.photoweb.ru.
6. Картер М. Современный дизайн газет // <http://evartist.narod.ru>.
7. Беньямин В. Краткая история фотографии. – М.: Медиум, 1996. – С. 66-91.